
Hvor sunt er utdanning?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

AMANDA HYLLAND SPJELDNÆS

Universitetet i Oslo

Å ha fullført videregående skole er assosiert med 25 % lavere risiko for død enn om man ikke har utdanning.

Foto: skodonnell/iStock

Personer med utdanning har bedre helse, men hvor mye bedre? Dette har forskere forsøkt å svare på i en metaanalyse som nylig ble publisert i tidsskriftet *The Lancet Public Health* [\(1\)](#). De identifiserte 603 ulike studier fra nesten 60 land som vurderte assosiasjonen mellom dødelighet og utdanningsnivå hos voksne. De aller fleste studiene var fra høyinntektsland.

Hvert år med utdanning var assosiert med 2 % reduksjon i risikoen for død. Personer med 6 fullførte utdanningsår hadde 13 % lavere risiko for død. Med 13 utdanningsår var risikoen 25 % lavere enn hos dem uten utdanning. For unge

personer var hvert år med utdanning assosiert med en større reduksjon i dødelighet enn for eldre personer.

– Dette viktige arbeidet er resultat av et samarbeid mellom forskere ved NTNU og University of Washington i USA, sier Ann Kristin Skrindo Knudsen, som leder Senter for sykdomsbyrde ved Folkehelseinstituttet.

– Den amerikanske forskningsgruppen leder den globale sykdomsbyrdestudien (*The Global Burden of Disease Study*), der man fra tidlig i 1990-årene har gjort komparative analyser av sykdomsbyrden knyttet til sykdommer, skader og risikofaktorer etter alder, kjønn, geografi og over tid. Dette prosjektet gir mulighet til å sammenlikne sykdomsbyrden mellom ulike befolkningsgrupper, men hittil har man ikke kunnet sammenlikne grupper med ulike sosioøkonomiske karakteristika, slik som utdanningsnivå. Denne studien er derfor et viktig skritt på veien mot å inkludere sosial ulikhet inn i analyser av sykdomsbyrde, sier Skrindo Knudsen.

REFERENCES

1. Balaj M, Henson CA, Aronsson A et al. Effects of education on adult mortality: a global systematic review and meta-analysis. *Lancet Public Health* 2024; 9: e155–65. [CrossRef]

Publisert: 18. juli 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0186

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.